

Draaiboek COVID-19

Versie september 2022

Op 1 juli 2022 is het sectorplan COVID-19 funderend onderwijs gepresenteerd door het Ministerie van OCV. Het sectorplan beschrijft vier scenario's voor de aanpak van het virus en de bijbehorende maatregelen voor het funderend onderwijs. Van scholen/schoolbesturen wordt verwacht een draaiboek per scenario voor hun eigen context en locatie(s) op te stellen. Het draaiboek wordt vooraf uitgewerkt en afgestemd met de medezeggenschap en andere interne en externe stakeholders. Ook maken scholen zelf (aanvullende) afspraken met andere partijen in de regio zoals de plaatselijke GGD, gemeente(n), waar landelijke afspraken niet voldoende houvast bieden. Uiterlijk 1 oktober 2022 hebben scholen hun draaiboek voorgelegd aan de medezeggenschap. Scholen wordt gevraagd om bij de uitvoering van de maatregelen te zorgen voor een goede monitoring van het effect in de praktijk, op onderwijspersoneel, leerlingen en ouders.

Wanneer welk scenario?

Het kabinet besluit wanneer wordt op- of afgeschaald naar een ander scenario. Indien het kabinet besluit om een scenario in werking te laten treden, dan geldt voor scholen dat zij de bijbehorende maatregelen zo snel mogelijk invoeren (zowel bij opschaling als bij afschaling), maar uiterlijk binnen één werkweek. Omdat we de afgelopen jaren gezien hebben dat snelle wisselingen in de geldende maatregelen het draagvlak voor naleving sterk verminderen, blijven deze maatregelen vervolgens minimaal twee weken geldig. De maatregelen zijn 'cumulatief'. Dat betekent dat bij opschaling naar het nieuwe scenario de reeds geldende maatregelen van het 'oude' scenario van kracht blijven.

Hoeveel ruimte hebben scholen in het kiezen van maatregelen?

Sommige maatregelen zullen, net als in de afgelopen jaren, wettelijk verplicht zijn. De meeste maatregelen kennen juridisch gezien de status van een dringend advies en zijn daarmee niet juridisch afdwingbaar of handhaafbaar. Vanwege het grote belang voor de volksgezondheid wordt van scholen verwacht dat zij zich zoveel mogelijk inspannen om alle maatregelen tot uitvoering te brengen. In de uitvoering van de maatregelen is ruimte voor eigen invulling. In scenario oranje wordt bijvoorbeeld van scholen wel verwacht dat ze looproutes hanteren, hoe ze dat vervolgens doen is aan de school.

Bovenop de beschreven maatregelen hebben scholen/schoolbesturen -net als in de afgelopen jaren- ruimte om aanvullende maatregelen te treffen, afhankelijk van de eigen situatie en context. Bijvoorbeeld omdat er veel personen met een kwetsbare gezondheid in de school zijn. Voor het invoeren van eigen maatregelen geldt een aantal voorwaarden:

1. De aanvullende maatregel moet passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen.
2. Het bestuur moet de noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit ervan kunnen onderbouwen. Daarbij moet in elk geval de MR betrokken worden.
3. Het bestuur moet rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de aanvullende maatregel.

Bij een nu nog onvoorzien noodscenario door andere dan nu geldende virale omstandigheden, is het mogelijk dat landelijke maatregelen nodig zijn die zwaarder zijn dan in het slechtste scenario van dit plan. Als dit het geval is dan is het voorliggende draaiboek niet langer leidend en verschuift de (totale) regie naar het kabinet.

Communicatie

Het kabinet besluit o.b.v. wekelijkse duiding van het RIVM wanneer wordt opgeschaald of afgeschaald naar een ander scenario. Scholen worden door de Rijksoverheid via de gebruikelijke kanalen geïnformeerd welk scenario van toepassing is. Een persconferentie is aan de orde als er landelijk (ook in andere sectoren) wordt opgeschaald.

Hulpmiddelen voor scholen in de communicatie naar ouders/verzorgers, leerlingen en andere stakeholders:

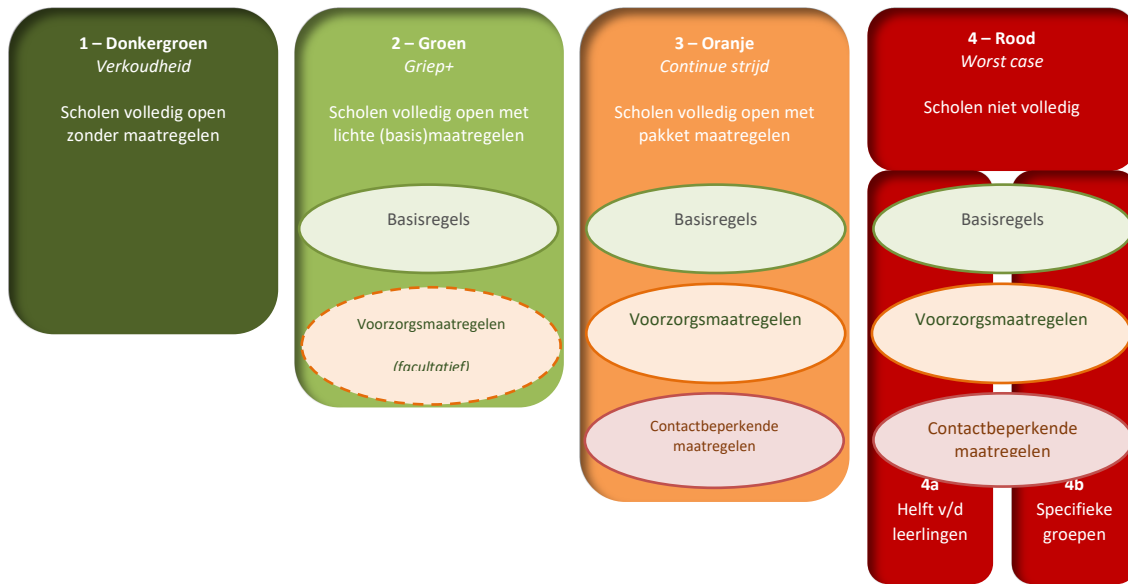
- [Coronavirus: overzicht communicatiemiddelen preventie en publieksvragen \(Nederlands\) | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#)
- [Rijksoverheid - Startpagina | Facebook](#)
- [Video's en letterlijke teksten persconferenties coronavirus | Coronavirus COVID-19 | Rijksoverheid.nl](#)

Ventilatie

Wanneer grote investeringen nodig zijn om de ventilatie te verbeteren, overleggen schoolbesturen met gemeenten (IHP). Waar niet kan worden voldaan aan de ventilatie-eisen, spant het schoolbestuur zich in om naar alternatieven te

zoeken. Advies is om de MR hierbij te betrekken. In dit geval wordt van de gemeente verwacht om dit gebouw prioriteit te geven binnen het IHP. Vanaf 18 juli 2022 is de [maatwerkregeling ventilatie](#) beschikbaar.

De scenario's

Scenario 1 donkergroen: 'verkoudheid' / scholen volledig open: scenario 1 / basismaatregelen (Preventie)

I Algemeen	Activiteit	Door wie? Deadline?
<p>Basismaatregelen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Handen wassen met water en zeep, meerdere keren per dag voor ten minste 20 seconden; • Hoesten/niezen in de elleboog; • Blijf thuis bij klachten die passen bij COVID-19 en doe een (zelf)test (kinderen/leerlingen die geen zelftest kunnen doen, ook niet met hulp van anderen, doen een PCR test); • Zorg voor voldoende frisse lucht. 	<p>Beschrijving communicatie rondom de basismaatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ De communicatie rondom de basismaatregelen loopt via de nieuwsbrief of via de mail naar ouders en (inval)medewerkers. ☐ School en kinderopvang stemmen op locatieniveau met elkaar af. (indien van toepassing) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider ☐ datum: deadline?
II Aanwezigheid en lesaanbod		
<p>Aanvullende maatregelen</p> <p>Bijvoorbeeld voor leerlingen die onder de risicogroep vallen, afhankelijk van de school-eigen situatie en context. De maatregelen passen binnen de besluiten die het kabinet genomen heeft. De noodzaak, proportionaliteit en subsidiariteit ervan wordt onderbouwd. De MR is hierbij betrokken.</p>	<p>Omschrijving van de aanvullende maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Indien een leerling onder de risicogroep valt, kunnen hiervoor specifieke maatregelen genomen worden. Dit vraagt om maatwerk per situatie, dit wordt besproken met de leerlingen van de desbetreffende klas en de ouders. School en kinderopvang stemmen op locatieniveau met elkaar af. (indien van toepassing) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider in afstemming met ouders en medisch specialisten ☐ datum: deadline? <p>Adviezen aan mensen die kwetsbaar zijn RIVM</p>
III In en rondom schoolgebouw		
<p>Ventilatie</p> <p>Het schoolbestuur heeft vastgelegd wat de staat van de ventilatie op school is en/of het schoolbestuur maakt een plan van aanpak hoe de ventilatie verbeterd gaat worden als er ingrepen nodig zijn.</p>	<p>Beschrijving van de staat van de ventilatie op school en/of PvA voor verbeteringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is een goede ventilatie en/of CO2 meters in alle groepsruimtes. Nieuwe collega's worden geïnformeerd hoe er op een goede manier geventileerd wordt en hoe de CO2 meter werkt. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider, collega's, conciërge, facilitair medewerker, schoolbestuur ☐ datum: deadline? <p>FAQ Ventilatie op scholen en COVID-19 (ruimte-ok.nl)</p>
IV Gezondheid		
<p>Besmetting</p> <p>Bij een besmetting zie: Quarantaine en isolatie RIVM Testen worden kosteloos door de overheid verstrekt.</p>	<p>Bestelling en organisatie zelftesten (CoTeRo) voor leerlingen en onderwijspersoneel</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Er zijn op locatie afspraken gemaakt wie verantwoordelijk is voor de bestelling en uitgave van zelftesten. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider met administratieve kracht of conciërge ☐ datum: deadline?

Scenario 2 lichtgroen: 'griep+' / scholen volledig open: scenario 1 + 2 / aandacht voor mensen met een kwetsbare gezondheid (Preventie)

II Aanwezigheid en lesaanbod	Activiteit	Door wie? Deadline?
<p>Personeel Maatregelen t.b.v. medewerkers die behoren tot de risicogroep en/of waarvan gezinsleden tot de risicogroep behoren. Indien een medewerker zich extra zorgen maakt, wordt aangeraden om in gesprek te gaan met de schoolleider. Soms is maatwerk nodig, waarbij gekeken wordt naar wat wel mogelijk is.</p>	<p>Beschrijving maatregelen die de kans op besmetting verminderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ De belangrijkste maatregel om de kans op besmetting te verkleinen is afstand houden en drukte vermijden. Daarnaast het advies om aan mensen met wie afgesproken wordt te vragen of ze klachten hebben en een zelftest willen doen. En uiteraard goed aan de basisadviezen houden. <p>Beschrijving extra maatregelen voor kwetsbare medewerkers.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Het uitgangspunt is dat zo lang er consequent en volgens de bestaande richtlijnen en procedures van de organisatie wordt gewerkt, ook een kwetsbare werknemer in principe zijn eigen werk kan doen. Het is aan de bedrijfsarts om te adviseren of en hoe een individuele medewerker (gezien zijn onderliggende ziekte(s) en werkomstandigheden) veilig kan werken. Indien er een verhoogd gezondheidsrisico speelt kan de kwetsbare medewerker worden vrijgesteld van werkzaamheden waarbij blootstelling mogelijk is aan COVID-19 verdachte personen en wordt (tijdelijk) vervangend werk aangeboden. Dit gaat in overleg met de schoolleider, bedrijfsarts en eventueel medewerkers P&O. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider in afstemming met werknemer en medisch specialisten ☐ datum: deadline? <p>Adviezen aan mensen die kwetsbaar zijn RIVM</p> <p>Aandachtspunten rondom inzet van onvoldoende beschermde kwetsbare werknemers LCI richtlijnen (rivm.nl)</p>
<p>Leerlingen Maatregelen t.b.v. leerlingen die behoren tot de risicogroep en/of waarvan gezinsleden tot de risicogroep behoren.</p>	<p>Beschrijving extra maatregelen voor kwetsbare leerlingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Er is een goed contact met ouders/verzorgers van kwetsbare kinderen, we blijven in gesprek over de mogelijkheden voor het volgen van onderwijs. Er worden (indien nodig) extra aanvullende veiligheidsmaatregelen getroffen, zodat het kind veilig en fysiek naar school kan gaan. Dat kan afhankelijk van het aantal besmettingen en de geldende landelijke richtlijnen wisselen in frequentie en is per situatie verschillend. (Met name het mijden van drukke ruimtes) 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider in afstemming met ouders en medisch specialisten ☐ datum: deadline?
<p>Vrijstelling fysiek onderwijs Wanneer een behandelend (kinder-) arts adviseert om een leerling niet naar school te laten gaan, ook niet met eventueel beschermende maatregelen, dan moet worden aangesloten bij de bepalingen die gelden voor leerlingen die vanwege een medische aandoening niet naar school kunnen gaan. De school verzorgt een alternatief onderwijsaanbod. Hierover is afstemming tussen ouders/verzorgers, de leerling en school, school is hierin leidend.</p>	<p>Beschrijving alternatief aanbod bij vrijstelling fysiek onderwijs.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Indien door medische problematiek een situatie ontstaat waardoor een kind niet naar school kan, sluiten we aan bij de bepalingen zoals deze ook gelden voor zieke leerlingen. Er wordt op een adequate manier voldoende onderwijs gegeven en we ondersteunen sociale contacten voor deze leerlingen. Als we als school een met ouders (en leerling) overeengekomen alternatief onderwijsprogramma aan de leerling bieden en de leerling volgt deze niet zoals afgesproken, wordt dit als ongeoorloofd verzuim op de reguliere manier gemeld. De leerplichtambtenaar stelt een onderzoek in en bepaalt welke route ingezet wordt. Tevens kan een onderzoek gedaan worden hoe het dagelijkse leven van het gezin er uitziet en gaat de leerplichtambtenaar samen met de ouders en de leerling op zoek naar een passende oplossing waarbij het belang van en het contact met het kind voorop staat. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ door schoolleider in afstemming met ouders en medisch specialisten ☐ datum: deadline? <p>Hoe te handelen wanneer een kind - vanwege een verhoogd gezondheidsrisico bij een Corona-besmetting - niet naar school kan? (steunpuntpassendonderwijs-povo.nl)</p>

Scenario 3 oranje: 'continue strijd' / scholen volledig open: scenario 1 + 2 + 3 / contactbeperkende maatregelen (Interventie)

I Algemeen	Activiteit	Door wie? Deadline?
<p>Mondneusmasker Stichting Pallas geeft het advies aan Onderwijspersoneel en leerlingen van klas 4, 5 en 6 om een mondneusmasker te dragen bij verplaatsing in school. Advies type mondneusmasker: wordt nader bepaald door het RIVM.</p>	<p>Communicatie rondom de mondneusmaskers/type mondneusmasker:</p> <p>☐ De communicatie rondom het advies om een mondneusmasker te dragen loopt via de nieuwsbrief of via de mail naar ouders en (inval)medewerkers. Ook het leerling vervoer wordt (indien van toepassing) hiervan op de hoogte gebracht.</p>	<p>☐ door schoolleider</p> <p>☐ datum: deadline?</p> <p>Welke mondkapjes mag ik gebruiken? Coronavirus COVID-19 Rijksoverheid.nl</p>
<p>Looproutes: Waar mogelijk zijn er looproutes Gespreide pauzes: Waar mogelijk zijn er gespreide pauzes Afstand houden: Waar mogelijk wordt de veilige afstandsnorm gehanteerd tussen volwassenen onderling en tussen volwassenen en leerlingen. Waar dit om (praktische) redenen niet mogelijk is, worden aanvullende beschermende maatregelen genomen om de veiligheid van personeel en leerlingen te borgen.</p>	<p>Communicatie rondom de looproutes, gespreide pauzes en afstand houden:</p> <p>☐ De communicatie rondom looproutes, verspreide pauzes en afstand houden loopt via de nieuwsbrief of via de mail naar ouders en (inval)medewerkers.</p>	<p>☐ door schoolleider</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
<p>Geen externen en ouders/verzorgers in school: Ouders/verzorgers en externen komen niet in de school, tenzij noodzakelijk voor het primaire onderwijsproces of in het belang van de individuele leerling is.</p>	<p>Contact met ouders/verzorgers wordt als volgt vorm gegeven:</p> <p>☐ Er is digitaal contact met ouders/verzorgers om aan te geven dat ouders/verzorgers en externen niet in de school komen tenzij dit noodzakelijk is.</p>	<p>☐ door schoolleider</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
<p>Alleen onderwijs gerelateerde activiteiten die een bijdrage leveren aan het primaire proces van lesgeven, kunnen doorgaan in fysieke vorm. Onderwijspersoneel werkt zoveel mogelijk thuis: op school vinden alleen onderwijsgerelateerde activiteiten (die bijdragen aan het primaire proces) plaats. Teambijeenkomsten vinden bij voorkeur online plaats.</p>	<p>Omschrijving wat onder onderwijs gerelateerde activiteiten wordt verstaan:</p> <p>☐ Op school vinden alleen lesgevend activiteiten in het eigen lokaal en vaklessen binnen het curriculum door vakleerkrachten plaats.</p>	<p>☐ door schoolleider en team</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
	<p>Omschrijving op welke wijze bijeenkomsten/aanwezigheid op school met onderwijspersoneel wordt vorm gegeven:</p> <p>☐ Vergaderingen, overlegvormen, oudergesprekken en dergelijke vinden zoveel mogelijk online plaats. Indien noodzakelijk overleg in kleine groepen en op afstand.</p>	<p>☐ door schoolleider</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
II Aanwezigheid en lesaanbod		
<p>De kans bestaat dat fysieke bijeenkomsten zoals open dagen niet door kunnen gaan. Van scholen wordt verwacht dat zij dit soort activiteiten niet meer in de herfst-/winterperiode organiseren maar op momenten waarop de kans het grootst is dat deze plaats kunnen vinden.</p>	<p>"Plan B" fysieke open dagen / sinterklaasfeest / kerstactiviteiten / toets momenten/ overige activiteiten:</p> <p>☐ Jaarfeesten, toets momenten en activiteiten worden in eigen lokaal op kleine schaal gevierd. Open dagen kunnen binnen dit scenario niet plaatsvinden.</p>	<p>☐ door schoolleider, werkgroep team</p> <p>☐ datum: deadline?</p>

Scenario 4 rood: 'worst case' / scholen (niet volledig) open: scenario 1 + 2 + 3 + 4 / verregaand contactbeperkende maatregelen (Interventie)

II Aanwezigheid en lesaanbod	Activiteit	Door wie? Deadline?
<p>Aanwezigheid Het aantal personen dat tegelijk in de school aanwezig is, moet aanzienlijk worden beperkt.</p> <p>Leerlingen die voldoen aan de doelgroepomschrijving van de uitzonderingen kunnen altijd naar school komen.</p>	<p>Overzicht van leerlingen die voldoen aan de doelgroepomschrijving van de uitzonderingen.</p> <p>☐ Er is een overzicht op de locatie van leerlingen die dusdanig kwetsbaar zijn of waarvan 1 of beide ouders een cruciaal beroep uitoefenen zodat deze leerlingen naar school kunnen komen.</p> <p>Uitzonderingen contact beperkende maatregelen (scenario rood) Het is belangrijk dat bepaalde groepen altijd naar school kunnen komen. De school bepaalt op individuele basis of een leerling zich in een kwetsbare positie bevindt. Het gaat dan om:</p> <ul style="list-style-type: none">• Onderwijsactiviteiten voor leerlingen in een kwetsbare positie (zoals nieuwkomers).• Opvang van leerlingen met in ieder geval één ouder/verzorger in een cruciaal beroep.• Residentieel onderwijs. <p>Daarnaast wordt ook aandacht gevraagd voor leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Met een chronische ziekte en/of handicap;• Met psychiatrische problematiek; met een ontwikkelingsachterstand, waardoor het bijvoorbeeld voor die leerling niet goed mogelijk is om theoretische vakken via afstandsonderwijs te volgen;• Die afhankelijk zijn van opvang in instellingen;• Die in een kwetsbare of mogelijk onveilige (pleeg)gezinssituatie zitten;• Die vanwege sociale/culturele/ economische kwetsbaarheid speciale aandacht behoeven;• Met grote achterstanden of een groot risico daarop, waaronder kleuters met een VE indicatie, kinderen die thuis onvoldoende ondersteuning krijgen of geen rustige ruimte of geen digitale voorzieningen hebben;• Die bij (eerdere) scholensluitingen buiten beeld raakten of een grote leervertraging hebben opgelopen.	<p>☐ door schoolleider samen met team</p> <p>☐ datum: deadline?</p>

<p>Alle leerlingen worden in de gelegenheid gesteld om minimaal 2 dagen in de week naar school te gaan.</p> <p>Het werken met halve dagen wordt i.v.m. het beperken van verkeersbewegingen en eventuele aansluiting met kinderopvang/BSO sterk afgeraden, tenzij dit – op lokaal niveau – volledig ingeregeld kan worden. Kinderopvang/BSO moet eveneens hiermee expliciet instemmen.</p>	<p>De school heeft een omschrijving/rooster van klassen om te waarborgen dat elke leerling tenminste 2 dagen per week naar school kan gaan.</p> <p>☐ Op locatie is een “rooster aanwezigheid leerlingen” aanwezig, dit toont aan dat iedere leerlinge tenminste 2 dagen per week naar school kan gaan. (Bij voorkeur: de helft van de leerlingen krijgt onderwijs op school, de andere helft krijgt thuiswerkopdrachten). Dit rooster wordt gemaakt zodra scenario rood afgekondigd wordt.</p> <p>Afstemming met Kinderopvang en/of BSO:</p> <p>☐ De afspraken over het “rooster aanwezigheid leerlingen” worden afgestemd met de kinderopvang (indien van toepassing).</p>	<p>☐ door team, leerkrachten</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
	<p>Communicatie over rooster aanwezigheid leerlingen aan ouders/verzorgers, leerlingen en personeel.</p> <p>☐ Er wordt digitaal gecommuniceerd met ouders/verzorgers over het “rooster aanwezigheid leerlingen”. Het team wordt betrokken bij de indeling, de schoolleider is eindverantwoordelijk hierin.</p>	<p>☐ door schoolleider eventueel samen met kinderopvang/BSO</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
	<p>Communicatie over keuze afstandsonderwijs en/of thuiswerkopdrachten aan ouders/verzorgers en leerlingen.</p> <p>☐ Ouders/verzorgers worden via de mail ingelicht over afstandsonderwijs. Thuisopdrachten worden digitaal of fysiek verstrekt aan de ouders/verzorgers en/of de leerlingen.</p>	<p>☐ door team, klassenleerkracht</p> <p>☐ datum: deadline?</p>
<p>Indien de school niet volledig open is: <u>extra</u> aandacht voor de sociale functie van het onderwijs.</p>	<p>Activiteiten die school extra onderneemt om aandacht te besteden aan executieve functies en het sociaal emotioneel welbevinden van de leerlingen (bovenop de reguliere aandacht die hiervoor is).</p> <p>☐ Er is extra aandacht voor de sociale functie van het onderwijs door (eventueel online) momenten voor alle leerlingen te organiseren en op die manier minimaal 1 keer per week contact te hebben. Dit laatste is vooral van belang voor leerlingen waarbij de situatie of omstandigheden leiden tot afstandsonderwijs.</p>	<p>☐ door schoolleider in samenwerking met team</p> <p>☐ datum: deadline?</p>